

Per què no es fa?

Alfredo Pastor

Càtedra Iese-Banc Sabadell d'Economies Emergents

Les dades que van sortint semblen indicar que les vaques magres van cedint el pas a les altres. El canvi de signe mitigarà el nostre gran problema, l'atur.

Celebrem-ho, doncs, però sense oblidar que amb prou feines farà efecte en l'enorme col·lectiu d'aturats herència de la bombolla immobiliària: la meitat de la xifra total, gent avui entre 30 i 40 anys, amb formació mitjana en la construcció.

Aquest col·lectiu amb prou feines es veurà afectat per la millora del cicle, i no sembla que les forces avui en lliça per al combat de les municipals tinguin res concret pensat sobre això.

Fa una mica menys d'un any (maig del 2014) em referia aquí a un pla de rehabilitació del parc espanyol d'edificis públics i habitatges per fer-lo eficient en l'ús de l'energia. Ja llavors era possible descriure'n les qualitats: un pla d'inversió, no de consum, susceptible per tant d'aconseguir un retorn i de tenir el vistiplau de les autoritats comunitàries, i qui sap si amb una mica de diners, a més. Ja llavors calia insistir en l'extrema gravetat del problema que el pla estava cridat a resoldre, i en la urgència d'abordar-lo. Un any més tard, el pla existeix: el va presentar al Cercle d'Economia el seu creador i principal impulsor, José María Pérez, Peridis, arquitecte i humorista. No és l'únic pla existent (l'arquitecte Joan Barba en va presentar un altre) però sí, segurament, el de més abast: proposa d'intervenir, al llarg de vint anys, en un parc d'habitatges i edificis públics, començant segurament per aquests últims, de més de disset milions d'unitats, al qual s'anirien incorporant fins a tres-cents cinquanta mil treballadors per any en els seus inicis. Una xifra a escala del problema per resoldre. L'autor té les xifres detallades.

Els beneficis del programa no es limiten a la creació de llocs de treball directes, perquè cal tenir en compte els induïts, en nombre superior, en la indústria auxiliar; tampoc no es limiten a la creació d'ocupació, perquè exigeix un component indispensable de formació, dirigit als qui no la van adquirir durant la bombolla; formació a peu d'obra, i per això remunerada, a diferència de la miríade de cursos, molts dels quals en línia, que s'ofereixen avui als nostres aturats; formació que permetria recuperar els oficis de l'entorn de la construcció, que avui s'estan perdent.

Completaria l'experiència de les nostres empreses constructores i les faria més capaces encara de competir a l'exterior. Resultaria, finalment, en una reducció de la nostra factura energètica – avui la partida més gran de les nostres importacions – i de les nostres emissions de gasos i partícules contaminants.

I els diners ? Part de la inversió seria recuperada pels particulars a través dels rebuts de l'energia, part per l'Administració pels impostos generats per l'activitat econòmica més gran, i també per la reducció en les prestacions d'atur. El finançament ? Un pla d'inversió com aquest, que entraria de ple en els objectius del pla Juncker de relleu d'activitat i ocupació, dotaria de contingut la petició espanyola d'una part dels fons del pla. El pla surt a la llum, a més, sota una constel·lació favorable: disponibilitat de personal qualificat, baixos tipus d'interès, presència espanyola als òrgans de decisió comunitaris. La seva posada en pràctica pot resoldre tres greus problemes: el dels aturats de llarga durada, la formació d'un gran nombre de treballadors sense ofici i la reducció de la nostra factura energètica.

Una pregunta flota en l'aire: per què no es fa ? Més encara – em pregunta un amic danès –, si el pla és tan bo, per què no l'aborda el sector privat ? Dues pistes per respondre: la primera, que el retorn del pla és a un termini més llarg del que li agrada preveure al sector privat. La segona, que per l'embolic competencial, la jungla normativa i les arenes movedisses de la burocràcia es requereix un enorme cabal d'intel·ligència, paciència i fortalesa per esquivar els innumerable obstacles que, de vegades amb la millor intenció, s'interposen avui entre un bon projecte i la seva materialització.

No subestimem les dificultats.

Perquè un pla així vegi la llum fa falta ni més ni menys que un pacte d'Estat i el compromís de les màximes autoritats del país de no deixar de donar-li suport directe.

No subestimem tampoc la gravetat del problema: les pàgines dels diaris ens ho recorden cada dia; les conseqüències de l'atur estan a la vista de qualsevol ciutadà que tingui un mínim de sensibilitat. No abordar la solució d'aquest problema serà el fracàs de la nostra societat. Per contribuir a posar a caminar el pla podem començar preguntant a tots els partits, que ara comencen a demanar-nos el vot, què pensen fer amb l'atur; si coneixen un pla com aquest; si l'incorporarien als seus programes, si es comprometrien a donar-li suport ... El pla ja existeix, proposa una solució. Parteix sobretot d'un convenciment confirmat per l'experiència: el problema es pot resoldre. Val la pena no ser còmplices del seu fracàs i convertir-nos en partícips del seu èxit.